

Ilinniakkap aaqqissuussaana

*Nuna tamakkerlugu aqqutissiuussisussanut iliniarti- taaneq
(VGU) Nunatsinni ilinniartunut inuussutis- sarsiortunullu
aqqutissiuussisunut nangitsivittalik*

Nuna tamakkerlugu ilitsersuisarfik

Ilusaa siulleq
2015

Aqutissiuussisutut ilinniartitaanerup (VGU) nangitsivittallip aqqissuussaanaera 2013 ukiaanerani atuutilersoq

Imarisai:

1. Aallaqqaasiut
2. Ilinniartitaanerup siunerta
3. Ilinniartitaanerup ilusaa aqqissugaaneralu
4. Ilinniartitaanerup sullinniagai piumasaqaatillu
5. Ilinniartitaanermi atuartitseriaatsit suleriaatsillu
6. Aqutissiuussisutut ilinniarnermi misilitsinneq
7. Nangitsiviusuni siunertaasut, aqqissuussaanerit sivirususaallu
8. Nangitsiviusuni misilitsinnerit
9. Takkuttussaataitaanerit allaaserisanillu tunniussisussaataitaanerit
10. Napparsimasimaneq patsisigalugu misilitsinneq, misilitseqqinneq maalaarfissallu
11. Ilinniarnermut uppernarsaatit
12. Ilinniartitaanermi ilinniartitsisut naliliisartullu
13. VGU-p immikkoortuini ilinniartunut siunertat anguniagasallu
14. Ilinniartunut ataasiakkaanut nangitsiviusuni siunertat anguniagassallu

1. Aallaqqaasiut

Ilinniartitaanerup aqqissuussaanaera una ” Nunatsinni aqutissiuussinermik suliaqartunut tamanut tunngaviumik aqutissiuussisutut ilinniarnermut (VGU) nangitsivittalimmut” tunngaviliivoq. Ilinniartitaaneq aningaasaqarnermut inatsisip ataani aqutissiuussisutut ilinniarnermut aningaasaliissutini inissisimavoq, piorsarneqarsimallunilu aqutissiuussinerup siuarsarnissaa siunertaralugu, takuuk Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 29.september 2013-imeersoq ilinniartitaanermut suliffeqarnermullu aqutissiuussinermut tunngasoq.

Aqutsisoqatigiit Inuussutissarsiornermut sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Ilinniartitaanermut, kulturimut, ilageeqarnermut naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmi, KANUKOKA-mit kiisalu ilinniartoqarfinit sinniisoqartut ilinniartitaanerup iluani ineriartorneq malittaraat Nunalu tamakkerlugu ilitersuisoqarfiup (CVG) pilersaarutaanik akuersisuusarlutik. Ilinniartitaanerup pilersaarusionera, ingerlannera allaffissornerlaalu Nuna tamakkerlugu ilitersuisoqarfimmit, Nuummi Niuernermik Ilinniarfiup immikkoortortaanit, isumagineqarput.

2. Ilinniartitaanerup siunertaa

Aqutissiuussisutut ilinniartitaaneq (VGU) meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu ilinniartitaaneq suliffeqarnerlu pillugit aqutissiuussinermi pitsanngorsaaqataassaaq. Aqutissiuussisutut ilinniartitaanerup aqutissiuussisut ataasiakkaat piginnaasaat qaffassassavai Nunatsinnilu aqutissiuusseriaatsit assigiinngitsut piorsaaqataaffigissallugit, aammalu najukkani nunallu immikkoortuini aqutissiuussisoqatigiit ataatsimoorfiinik pilersitseqataassallutik taakkualu

ingerlaavarnissaannut suleqataassallutik. Immikkoortut ataasiakkaat siunertaat kapitali 13-imi (VGU-mi immikkoortortat) kiisalu kapitali 14-imi (nangitsivimmi immikkoortortat) allaaserineqarput.

3. Ilinniartitaanerup ilusaa aqqissugaaneralu

Aqutissiuussisutut ilinniartitaaneq nalunaaquttap akunnerinik 357-inik sivissusiligaavoq nikerartuullunilu, tassa atuartitsinerit immikkoortut 4-aallutik namminersorlunilu ilinniarnit praktikkernertallit 4-aallutik. Atuartitsinerimik immikkoortut katillugit nalunaaquttap akunnerinik 220-nik sivissususeqarput. Namminersorluni ilinniarnit praktikkernertallit katillugit nalunaaquttap akunnerinik 180-inik sivissususeqarput. Misilitsinnissamut piareersarneq, misilitsinneq, allagartartaarneq naggataarnerlu katillugit nalunaaquttap akunnerinik 16-inik sivissususeqarput.

Ilinniartut ilinniarnit ingerlanerani aammalu namminersorluni ilinniarnit praktikkernerillu ingerlanerini ilinniartitsisut ilaannit aqutissiuunneqarnissamik neqeroofigineqartassapput. Aqutissiuussineq qarasaasiaq aqutigalugu ingerlanneqartassaaq immikkoortunilu 2, 4, 6-mi nalunaaquttap akunnerinik 3-nik sivissususeqartassalluni, immikkoortumilu 8-mi (misilitsissutissamik suliaqarnermi) nalunaaquttap akunnerinik 10-nik sivissususeqartassalluni.

Aqutissiuussisutut ilinniarnit ingerlarna - takussutissiaq:

Immikkoortoq 1	Atuartitsineq	Akunnerit 55
Immikkoortoq 2	Namminersorneq praktikkilu	nal.ak. 40
Immikkoortoq 3	Atuartitsineq	akunnerit 55
Immikkoortoq 4	Namminersorneq praktikkilu	nal.ak. 40
Immikkoortoq 5	Atuartitsineq	akunnerit 55
Immikkoortoq 6	Namminersorneq praktikkilu	nal.ak. 40
Immikkoortoq 7	Atuartitsineq	akunnerit 55
Immikkoortoq 8	Misilitsissusiorneq	nal.ak. 50
	Naggataarneq misilitsinnerlu	akunnerit 16

4. Ilinniartitaanerup sullinniagai piunasaqaatillu

Aqutissiuussisunik ilinniartitaaneq kikkunnulluunniit meeqqanik, inuusuttunik inersimasunillu ilinniartitaanermut inuussutissarsiuutinullu tunngassutilinnut aqutissiuussisunut saaffiginnippoq. Ilinniartussat immikkut naliliivigineqarnertik tunngavigalugu toqqarneqartarput. Qinnuteqartup inuussutissarsiummik ilinniakkamillu akuerisaasumik naammassinnissimanissaa suliaminillu sungiussisimanerminik takutitsisinnanissaa pingaartinneqarpoq.

Atuakkat sammisamut tunngasut amerlanersaat qallunaatuinnaq naqitaapput (tuluttulluunniit) annikitsuinnaallu kalaallisujullutik. Taamaattumik ilinniartup naatsorsuutigisariaqarpaa atuartitaaneq qallunaatut ingerlanneqassammat. Ilinniartitaanertaaq aqqissuussaavoq ilinniartup qarasaasiamik internet-italimmik atuinissaminut periarfissaqarnera aallaavigalugu.

Aqutissiuussisutut naammassinerup kingorna VGU-p nangitsiviinut ingerlaqqinnissaaq allamilluunniit ilinniagaqaqqinnissaaq periarfissaavoq.

5. Ilinniartitaanermi atuartitseriaatsit suleriaatsillu

Ilinniakkami immikkoortut aqqqissugaapput atuartitsinermit immikkoortuni sammisanut tunngasunik saqqummiivittut; ataasiakkaarluni suleqatigiikkaarluniluunniit suliaqarnerit piviusuusaartitsillunilu misissuinerit saqqummiinernik naggaserneqartartut. Ilinniartitaanermi pingaartinneqarpoq ilinniartut aqqutissiuussinermik piginnaasaminnik sungiusarnissaannut periarfissaqarnissaat aammalu aqqutissiuussinermi periutsinik assigiinngitsunik ilikkagaqarnissaat. Pingaartinneqarportaaq ilinniartut ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinullu tunngasunik annertuunik ilisimasaqalernissaat, taamaam-mallu immikkoortut tamarmik ilinniartinnut pulaarnernik aammalu/imaluunniit suliffeqarfinnit ilinniartinnuunniit pulaartoqarluni saqqummiinernik imaqartassapput.

Nammineerluni atuagarsornerit praktikkernerillu nalaanni ilinniartut namminerisamik suleqatigiinniluunniit minnerusuni suliaassutitnik suliaqartassapput aammalu ingerlariaatsinik najukkami, nunaminni nunarsuarmilu atorneqartunik aqqutissiuussisutut sulinissaminnut piareersarnerminnut ingerlatsinissaminnullu pingaarutilinnik ujartuinissamut sungiusarneqassallutik. Tamakkua saniatigut aqqutissiuussinermi periutsit sungiusarneqassapput, aammalu aqqutissiuussinermik sullissinermi piareersaasiorneq, ingerlatsineq, naliliineq pitsanngorsaanerlu sullitanut assigiinngitsunut sammivilerlugit misilittaavigineassallutik.

6. Aqqutissiuussisutut ilinniarnermi misilitsinneq

Aqqutissiuussisutut ilinniartitaaneq avataaneersumik nakkutilliisulerluni oqaluttariarsorluni misilitsinnermik naggaserneqartarpoq. Misilitsinnermi tunngavigineqassaaq namminerisamik allattariarsorluni misilitsissusiaq, sammisamik nammineq toqqakkamik aallaavilik aammalu ilinniartitaanerup atuagarsornertaanut tunngassutilik.

Misilitsissutissatut suliaq minnerpaamik quppernernik 8-nik annerpaamillu quppernernik 15-inik annertussuseqassaaq tunngavigissallugulu aqqqitassatut suliniutissaq ilinniartitaanermi ilinniartitsisut ilaannit akuerisaasooq. Quppernermik nalinginnaasumik taaneqartarpoq qupperneq 2200-inik naqinnilik, Times New Roman atorlugu angissutsimik 12-imik naqitaq titarnernillu 1½-nik akuttussusilik. Suliassiissut qallunaatut allanneqassaaq, takuuk Niuernermik Ilinniartarfup misilitsinnernut maleruaqqusai (<http://ninuuk.gl/studievejedning/eksamenshaandbog/>).

Oqaluttariarsornermik misilitsinneq ataasiakkaarluni ingerlanneqassaaq pissutsillu immikkut ittut tunngavigalugit qarasaasiakkut (videokonference atorlugu) ingerlanneqarsinnaalluni. Misilitsinneq minutsinik 45-nik sivirususeqarpoq (naliliineq ilanngullugu) allaaserisarluni aallaavigalugu ingerlanneqassalluni. Misilitsinnerup takutissavaa ilinniartup ilinniartitaanermi sammineqartunik tamakkiisumik aammalu allaaserisami sammineqartunut tunngasunik paasinnilluarsimaneq.

GGs-imik nalileeriaaseq tunngavigalugu allaaserisaq oqaluttariarsorlunilu misilitsinneq ataatsimut karakterilerneqassapput. Misilitsinnermi angusisoqassaaq karakteri E taassuminngaluunniit qaffasinnerusooq pissarsiarigaanni, takuuk Inatsisartut karakteriliisarneq allatullu naliliisarneq pillugit nalunaarutaat nr. 14, 23. juni 2008-meersooq.

7. Nangitsiviusuni siunertaasut, aqqissuusaanerit sivilissusaallu

Pikkorissarnerni nangitsiviusuni siunertaavoq ilinniartoq tunngaviumik ilinniareernermi kingorna immikkut sammisanut ilinniarnep inuussutissarsiornerullu tungaannut aqutissiuussinerit iluanniittunut piginnaasaminik qaffasaanissaa. Sammiviit sisamaasut ukua toqqarneqarsinnaapput:

- 1) Ikaarsaariarnermi aqutissiuussineq
- 2) Naammassinninnissamut aqutissiuussineq
- 3) Inersimasunik aqutissiuussineq qaffassarnissarlu
- 4) Inuusuttut inersimasullu aqutissiuunneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisut

Immikkoortut nal. Ak. 100-inik sivilissuseqarnissaat akuerisaavoq nikerartutullu ingerlassassaalluni, tassa atuartitaanerit immikkoortut marluusut, namminersorluni ingerlanerit marluusut inaarutaasumillu misilitsinneq. Immikkoortuni ataasiakkaani ilinniagassatut anguniagassat Imm. 14-imi allaaserineqarput.

Nangitsiviusut aqqissugaanerit - takussutissiaq

Atuartitsineq 1	Namm. ingerlaneq	Atuartitsineq 1	Namm. Ingerlaneq	Misilitsinneq
Akunnerit 20	Nal.ak. 40	Akunnerit 20	Nal.ak. 20	

Nammineerluni ingerlatsinerni marluusuni aqutissiuussisoqartassaaq nalunaaquttap akunneisa 2x5 nalinginik sivilissusilinni. Aqutissiuussineq annerusumik aqutissiuussisut nittartagaanni oqallittarfik aqutigalugu ingerlanneqartassaaq.

Aqutissiuussisut nittartagaanni www.veiledning.gl takuneqarsinnaavoq qulequttat suut neqeroorutaanersut.

8. Nangitsiviusuni misilitsinnerit

Pikkorissarnerit nangitsiviusut namminersorluni ingerlanermi nammineq toqqakkatut annertusisamik allaaserinninneq toqqammavigalugu oqaluttariarsorluni misilitsinnermik naggaserneqassapput. Allaaserisaq nammineq toqqarneqartussaq sammisap iluaniissaaq CVG-milu aqutissiuussisut ilaannit akuerineqassalluni.

Nangitsivimmi allaaserisaq annerpaamik quppernernerik 10-nik annertussuseqassaaq. Quppernernerik nalinginnaasumik taaneqartarpoq qupperneq 2200-inik naqinnilik, Times New Roman atorlugu angissutsimik 12-imik naqitaq titarnernillu 1½-nik akuttussusilik. Allaaserisap takutissaa ilinniartup nammineq suliffigisani nalilersorsinnaagaa aammalu taassuma siuarsarnissaanut siunnersuutinik tunngavilersukkanik saqqummiisinaanera. Suliassiissut qallunaatut allanneqassaaq, takuuk Niuernermik ilinniartuup misilitsinnernut maleruaqqusai. (<http://veiledning.gl/eksamenshåndbog>)

Oqaluttariarsornermik misilitsinneq ataasiakkaarluni ilaatigullu qarasaasiakkut (videokonference) ingerlanneqassaaq. Misilitsinneq minutsinik 30-nik sivilissuseqarpoq (naliliineq ilanngullugu) allaaserisarluni aallaavigalugu ingerlanneqassalluni. GGS-imik nalileeriaaseq tunngavigalugu allaaserisaq oqaluttariarsorlunilu misilitsinneq ataatsimut karakterilerneqassapput. Misilitsinnermi angusisoqassaaq karakteri E taassuminngaluunniit qaffasinnerusoq pissarsiarigaanni, takuuk Inatsisartut karakteriliisarneq allatullu naliliisarneq pillugit nalunaarutaat nr. 14, 23. juni 2008-meersoq.

9. Takkuttussaaitaanerit allaaserisanillu tunniussisussaaitaanerit

Ilinniartuq ilinniarnermi immikkoortumi piffissaliusaaq 20 %-imik sinnerluguluunniit takkutinngitsoorpat tamanna "naammassinngitsoornermik" nalilerneqassaaq, ilinniartullu immikkoortuq pineqartuq uteqqittariaqassavaa. Pisuni immikkut ittuni isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq ilinniartuq atuannngitsoornerminut taarsiullugu allaaserisamik tunniussisaaq (immikkoortuq 3-miunngitsoq). Taarsiullugu allaaserisaq immikkoortumi pineqartumi sammisat arlaannik ataatsimik arlalinnilluunniit imaqqassaaq takutissallugulu ilinniartup sammisami anguniakkat angusimagai. Suliassiissutit ilinniarnernup ingerlanerani ilinniartumut tunniunneqartut tamarmik tunniunneqarsimassapput ilinniartuq misilitsinnissamut innersuunneqartinnagu.

10. Napparsimasimaneq patsisigalugu misilitsinneq, misilitseqqinneq maalaarfissallu

Ilinniartut napparsimanertik patsisigalugu VGU-mut misilitsissinnaanngitsut imaluunniit nangitsivimmi misilitsissinnaanngitsut qinnuteqarsinnaapput kingusinnerusukkut misilitsinnissaminnik. Napparsimaneq patsisigalugu misilitsinneq nalinginnaasumik misilitsiffik qaammatinik 6-inik qaangertinnagu ingerlanneqassaaq. Nakorsap uppersaataa ilinniartumit namminermit akiligaq misilitsinnissamut qinnuteqaammut ilanngunneqassaaq.

Ilinniartuq VGU-mi naggataarutaasumik misilitsinnermi nangitsivimmiluunniit misilitsinnermi angusingitsoortuq misilitseqqinnissaminut qinnuteqarsinnaavoq. Misilitseqqinneq pigajuttarpoq VGU-mi nangitsivimmiluunniit tullissaanik misilitsinnerup ingerlanneqarnerata nalaani. Ilinniartuq marloriaannarluni misilitseqqinnissamut qinnuteqarsinnaavoq.

VGU-mi misilitseqqinnissamut aqqutissiuunneqarnissamut nal.ak. 5-t tunniunneqassapput, nangitsivimmilu misilitseqqinnermut nal.ak. 3-t tunniunneqassallutik.

Misilitsinnermi inerniliussanut ingerlanneqarneranullu naammagittaalliutit Nuna Tamakkerlugu Iltersuisarfimmut ingerlanneqassapput misilitsinnermit ullut 14-it qaangiutsinnagit. CVG-p aalajangiinerinut naammagittaalliutit aalajangersakkanillu taakkunanga avaqqutsisinaanermut qinnuteqaatit ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Qullersaqarfimmut ingerlanneqartassapput.

11. Ilinniarnermut uppersaatit

Aqutissiuussisutut ilinniakkamik angusinerup aammalu nangitsivimmi ilinniakkamik angusinerup kingorna ilinniakkamut uppersaammik tunniussisoqassaaq. Ilinniakkamut uppersaatini

nalunaarsorsimapput ilinniakkap/immikkoortup imaa annertussusaalu, misilitsissutissatut allaaserisap aqqa kiisalu misilitsinnermi karakteriliusaa. Ilinniartut nangitsiviusunik 2-nik angusaqarsimasut ilinniarnermut uppersaammik tunineqassapput, tassani allassimassallutik "Aqutissiuussisutut ilinniarneq nangitsivittalik" kiisalu nagitsiviit marluk naammassisat aqqi.

12. Ilinniartitaanermi ilinniartitsisut naliliisartullu

Ilinniartitaanermi ilinniartitsisuupput ilinniartitsisut Pædagogimum-imik angusisimasut, aqutissiuussisutut nangitsivinnilu marlunni ilinniarsimasut imaluunniit taakkua assigisaannik piginnaasaqarnerminnik uppersaatillit. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Qullersaqarfik naliliisartussanik assingusunik piginnaasalinnik toqqaasarput.

13. VGU-p immikkoortuini ilinniartunut siunertat anguniagassallu

Immikkoortoq 1: Aqutissiuussineq aqutissiuussisorlu

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertaavoq ilinniartup aqutissiuussinermi atuagarsornikkut periutsikkullu toqqammavinnik aammalu Nunatsinni inuiaqatigiit akornanni ilinniartitaanermut suliffisaqarnermullu aqutissiuussisup inissisimaneranik suliaanillu ilisimasaqalernissaa.

Anguniagaq:

Ilinniartumut anguniagassatut siunniunneqartoq tassaavoq ilinniartup angusimassagaa:

- aqutissiuussinerup atuagarsornikkut periutsigullu tunngaviinik ilisimasaqarnek, tassanissaaq pineqarlutik toqqaanermut, toqqaariaatsimut ingerlariaqqiffinnillu paasinninneq
- aqutissiuussinerni sakkut periutsillu assigiinngitsut atornissaasa pingaarutaannik paasinninneq
- oqaloqatigeeriaatsinik nalinginnaasunik ilisimasaqarnek
- Nunatsinni aqutissiuussinerup ingerlanneqarneranut sinaakutassanik periarfissanillu ilisimasaqarnek
- aqutissiuussinerup inissisimaneranik suliaanillu paasinninneq – inuttut ataasiakkaatut, suliffeqarfittut inuiaqatigiittullu isigalugu
- anguniakkanut assigiinngitsunut paasissutissiinermi aqutissiuussinermilu sakkussanik pioreersunik ilisimasaqarnek

Imarisai:

- Qaffassarnissamut, toqqaanissamut toqqaariaatsinullu eqqarsariaatsit aqutissiueriaatsillu taakkununga tunngasut
- Ataasiakkaanik aqutissiuinermi periutsit – killiffiit imarisaallu
- Aqutissiuussinermi sakkussat pillugit oqaloqatigiinneq
- Nunagisami Nunarsuarmilu aqutissiuussinerup inissisimaneera
- Aqutissiuussinerup siunertaa, aqqissugaanera suleqateqarnerlu
- Paasissutissiinermi aqutissiuussinermilu atortut kiisalu aqutissiuussinermi atortut qarasaasiakkoortut

Immikkoortoq 2: Praktikkerneq namminersorlunilu ilinniarneg

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartup aqutissiuusseriaatsini assigiinngitsuni misissuineq oqalliseqataanerlu misilittagaqarfigilissagai taakkualu sulinerminni isumaqarsinnaaner at eqqarsaatersuutigissagat. Siunertaavortaaq ilinniartooq oqaloqateqariaatsinik assigiinngitsunik misilittagaqalissasoq aammalu paasissutissiinermut aqutissiuussinermullu sakkussanik ujartuisinnaassasoq.

Imarisai:

- Atuagarsornerit suleqatigiinnilu sulinerit – aqutissiuussinermik teoriinik taakkualu sullivimmi pingaaruteqarnerinik itisiliinerit, eqqarsaatersornerit oqallinnerillu.
- Ataasiakkaarluni oqaloqatigeeriaatsinik sungiusarnerit – sungiusaatit misilittakkanillu katersinerit
- Paasissutissiinerni aqutissiuussinernilu atortunik assigiinngitsunik, attaveqaatinik qarasaasiamilu oqalliffinnik misilittaanerit.

Immikkoortoq 3: Aqutissiuussaq aqutissiuussinerlu

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartooq inuup ineriartorneranut toqqaanissamullu periarfissaanut paasisimasaqalissasoq ilinniagaqalernissamut inuussutissarsiuteqalernissamullu toqqaaniarnermi pitsaasumik aqutissiuussinnaalernissani siunertaralugu. Siunertaavortaaq ilinniartooq aqutissiuussinermi periutsinik assigiinngitsunik atuinissaminut sungiussilluassasoq taakkuninngalu atuinerup pingaarutaanik paasinnissinnaalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartumut ilikagassatut siunniussat tassaapput ilinniartooq:

- inuup tarnikkut inooqatigiinnikkullu ineriartorneranik paasisimasaqalissasoq, tassunga ilaallutik taakkua kulturikkut inuttullu ataasiakkaatut inuutissarsiornermi qaffakkiartornissamut toqqaanissamullu tunngaviinik paasisimasaqalernerq.
- Immikkut isigisariallit ilinniagaqalernissamut inuussutissarsiuteqalernissamullu periarfissaannik paasisimasaqalissasoq.
- aqutissiuussinermi periutsinik amerliartortunik atuinissaminut misilittagaqalissasoq
- inuit ataasiakkaat inuiaqatigiilu akornanni pissanganartofiusuni ileqqorissaarnerup tungaatigut unammilligassanut paasinnissinnaalernerq.
- aqutissiuussinermi nammineq piginnaasat nalingisa ilimanaataasalu pingaarutaannik paasinnissinnaalernerq.

Imarisai:

- Aqutissiuussinernerup ingerlarna – periutsit oqaloqatiginneriaatsillu
- Video utertitsiffiginninnerillu sakkugalugit oqaloqatiginneriaatsinik sungiusarnerit

- Meeqqat, inuusuttut inersimasullu ineriartornerannut teoriit, tarnip pissusaa, sociologi ilikkagaqarsinnaanerlu salliutillugit
- Toqqaanissanut toqqaariaatsinullu tunngatillugu Inunnik isiginneriaaseq paasinnittarnerlu
- Aqqutissiuussinermi sullitassatut anguniakkat taakkualu pisariaqartitaat periarfissaallu
- Aqqutissiuussinermi ileqqorissaarnej aqutsivinnilu tunngaviusut

Immikkoortoq 4: Praktikkerneq namminersorlunilu ilinniarneq

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartoq aqqutissiuussinerep sullinniagaanik kinaassuser-siunermik misilittagaqalissasoq taakkualu inuttut immikkoorutaannik kiisalu inuussutissarsior-nermik ilinniagaqarnermillu toqqaaniarnerminni immikkuullarissusaannik periarfissaannillu takorluuisinnaalissasoq. Siunertaavortaaq ilinniartoq aqqutissiuussinermi periutsinik assigiinngitsunik atuisinnaalerlunilu atornerinik isumaliutersorsinnaalissasoq.

Imarisai:

- Anguniakkatut toqqakkat immikkuullarequtaannik kiisalu inuutissarsiornermi qaffariartornermilu ilisimariikkat immikkuullarissut katersorneri, misissoqqissaarneri allaaserinerilu.
- Aqqutissiuussinermi periutsinik sungiusarneq – sungiusarneq misilittakkanillu katersineq
- Nammineq aqqutissiuussinermik misissuineq naliliinerlu kiisalu ineriartortitassatut pisariaqartitanik eqqarsaatersorneq
- Atuagarsorluni ilinniarneq – ilinniartitaaneq inuussutissarsiutillu

Immikkoortoq 5: Aqqutissiuussineq inuiaqatigiillu

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartoq inuiaqatigiit ineriartornerannut tunngasunik annertuunik ilinniartitaanerup inuussutissarsiateqarnerullu tungaanut aqqutissiuussinermut sunnuteqarsinnaasunik paasisimasaqalissasoq.

Siunertaavortaaq ilinniartoq inuussutissarsiutinik ilinniartitaanermillu aammalu inuusuttut inersimasullu ilinniakkaminni/suliaminni qaffakkiartortarnerannut suliaannullu pingaarutilittut attuumassusilinnik ilisimasaqalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartup ilinniagaqarnerani siunertaavoq

- Inuiaqatigiit siuariartorneranni inuit ilinniagaqartarnerannut, suliaannut toqqagaannullu pingaarutilinnik ilisimasaqalissasoq
- Nunatsinni nunattalu avataani inuussutissarsiateqarnerup aqqqissugaaneramik, suliaqarfinnik suliffissaasinnaasunillu ilisimasaqalissasoq
- Nunatsinni nunattalu avataani ilinniarfiit aqqqissugaaneramik ilinniarfiusinnaasunillu ilisimasaqalissasoq
- Inuttut ataasiakkaatut piginnaasanik misissueqqissaarnermik naliliinermillu ilisimasaqalissasoq

Imarisai:

- Nunatsinni nunarsuarmilu ineriartornerit sulinermut ilinniagaqarnermullu pingaaruteqarsinnaasut
- Inuuneq naallugu ilinniarneq, piginnaasanik misissueqqissaarneq naliliinerlu
- Ilinniartitaanerup aqqissugaanera, ilinniakkani/suliami qaffakkiartorfissat, qinnuteqartarnerit aningaasatigullu tapiiffigineqarnissamut periarfissat
- Inuussutissarsiornermut suliffeqarnermullu tunngassutillit inuusuttut inersimasullu suliffeqarnerannut kiisalu ilinniakkaminni/suliaminni qaffakkiartorsinnaanerannut pingaarutillit, tassunga ilaallutik siuarsaaneq sanaartortitsinerlu

Immikkoortoq 6: Praktikkerneq namminersorlunilu ilinniarneq**Siunertaq:**

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartooq najukkami nunattalu avataani ilinniagaqarnissamut suliffissaqarnissamullu periarfissaannik ilisimasaqalissasoq, kiisalu aqqutissiukkami assigiinngitsut piginnaasaanik misissueqqissaarsinnaalernissaa naliliisinnaalernissaalu.

Imarisai:

- Najukkami suliffeqarneq, suliffissuarni piginnaasanik pisariaqartitsineq sulisorisallu katitigaanerat.
- Najukkami ilinniarfissanut periarfissanik aammalu ullumikkut siunissamilu pisariaqartitanik katersineq, misissuineq naliliinerlu
- Nammineq aqqutissiuussinerup oqaluttuarinera naliliiffiginerlu, kiisalu siuarsaanissamullu pisariaqartitsinerup eqqarsaatersuutigenera

Immikkoortoq 7: Naliliineq, Piginnaasanik qaffassaaneq ingerlatitsinerlu**Siunertaq:**

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartooq aqqutissiueriaatsimik tunngaviumik aqqutissiuussinerullu qaffassarnissaanut suliniarnermik ilisimasaqalissasoq aammalu nammineq sulinermi misissuinissamut naliliinissamullu sakkussaminut aqqutissiuunneqassasoq. Siunertaavortaaq ilinniartooq aqqutissiuussinermik suliassiissutini aporfiusinnaasunik oqaluttariarsornikkut allattariarsornikkullu ingerlatitseqqissinnaanissaminut ilisimasaqalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartumut ilikkagassatut siunniussat tassaapput ilinniartooq:

- aqqutissiuussinermi unammilligassanik ajornartorsiuutinillu ilisarinnissinnaalissasoq, misissuisinnaalerluni nassuiaasinnaalerlunilu
- meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu aqqutissiuussinissanik assigiinngitsunik pisariaqartitsisunut ineriartortitsinissamut, piareersaanissamut, ingerlatsinissamut naliliinissamullu piginnaasaqalissasoq
- aqqutissiuussinermik suliassiissutini aporfiusinnaasunik misilitsinnissamut allaaserisamut

tungassutilinnik allakkatigut oqaatsillu atorlugit ingerlatitseqqissinnaalissasoq

Imarisai:

- Nalileeriaatsini teoriit aammalu naliliinermi periutsit aqutissiuussinermi qaffassarnissaa .
- Ajornartorsiutinik oqaasertaliisinnaaneq kiisalu aqutissiuussinermi ajornartorsiutaasinnaasunik suliaqarneq
- Allattariarsornermik suliaqarneq – ilusilersonera, aqqissugaanera saqqummiisinnaanerlu
- Inaarutaasumik suliaqarnissamut pilersaarut

Immikkoortoq 8: Misilitsissutissamik allaaserinnineq

Siunertaq:

Ilinniartup misilitsissutissamik suliaqarnissaanut siunertaavoq ilinniartup ilinniagaqarnermut inuussutissarsiuteqarnermullu siuarsaanermut pingaarutilinnik aqutissiuussinermi ajornartorsiutaasinnaasunik takunnissinnaanissamut, misissuisinnaanissamut naliliisinnaanisamullu piginnaasaqarnerminik takutitsinissaa. Siunertaavortaaq ilinniartuq sulinermini iliuusaasinnaasunik, inernerusinnaasunik ineriartuutaasinnaasunillu ilinniarnermi teoriinut periutsinullu sammisimasaminut tungassutilinnik ersarissaasinnaanissaa.

Anguniagaq:

Inaarutaasumik misilitsinnissamut suliaqarnermi anguniagassatut siunniussaavoq ilinniartuq:

- Ilinniagaqarnermut, inuussutissarsiuteqarnermut aammalu ilinniakkami/suliami qaffassarnissamut aqutissiuussinermi teoriinik, periutsinik sulinermillu ilisimasaqalersimasasoq
- Suliassatut sammisap teoriivini, periutsinik suleriaatsimillu paasinnisinnaassasoq
- Piginnaasanik, periutsinik sakkusanillu ilinniagaqarnermut, inuussutissarsiuteqarnermut aammalu ilinniakkami/suliami qaffassarnissamut aqutissiuussinermi attuumassuilinnik atuisinnaassasoq
- Aqutissiuussanut assigiinngitsunik pisariaqartitsisunut tunngatillugu aqqiissutissanik naleqquttunik tunngavilersuillunilu toqqaasinnaassasoq

14. Ilinniagassat nangitsiviit – siunertaq anguniagarlu

Nangitsivimmi immikkoortoq 1: Ikaarsaariarfimmi aqutissiuussineq

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartuq ikaarsaariarfimmi aqutissiuussinermi sammivinnik assigiinngitsunik ilisimasaqalissasoq aammalu nammineq sulinerminik misissuillunilu nalilersuisinnaalissasoq. Siunertaavortaaq ilinniartuq aqutissiuussinermik suliniuteqarnermi periusissamik ikaarsaariarnermut immikkut tungassutilinnik inerisaasinnaalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartumut anguniagassatut siunniussat tassaapput ilinniartoq:

- Ikaarsaariarfimmi aqutissiuussinerup siunertaanik, aqqissugaaneramik suleqatigisanillu ilisimasaqalissasoq
- Ikaarsaariarnermi ajornartorsiutaasinnaasunut teoriinik kiisalu inuusuttut inersimasullu allannguinerminni ajornartorsiutigisinnaasaannik takunnissinnaassasoq
- Aqutissiuussinermi periutsinik inuusuttunut inersimasunullu tunngasunik ilisimasaqalissasoq
- Aqutissiuusseriaatsini aalajangersimasuni periusissanik ikaarsaariarfinni ajornartorsititut tunngasunik misissuinerni, oqaasertaliinerni naliliinernilu misilittagaqalissasoq.

Imarisai:

- Ikaarsaariarfinni aqutissiuussinerup siunertaa, aqqissugaanera suleqatigisallu
- Ikaarsaariarfinni ajornartorsititut teoriit (transitioner) kiisalu tarnikkut, inooqatigiinnikkut kulturikkullu immikkuullarissutsit taakununga sunniutillit.
- Ikaarsaariarfinni aqutissiuussinermi periutsit pilersaarutillu.
- Ikaarsaariarfini ajornartorsiutaasartut immikkut ittut meeqqat atuariannit inuusuttut ilinniarfiinut/Piareerarfinnut ikaarsaarnernut aammalu inuusuttut ilinniarfiinut annertunerusumik ilinniarfinnut/ inuusutissarsititut ikaarsaarnernut tunngassutillit .

Nangitsivimmi immikkoortoq 2: Naammassinninnissamut aqutissiuussineq**Siunertaq:**

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartoq inuusuttut inersimasullu ilinniarnissamut ilikkagaqarnissamullu periarfissaannik ilisimasaqalissasoq, taamaalillunilu atuartut naammassinninnissaminnut periarfissaannik ineriartortitsinermik, aqqissuussinermik aallarnisaanermillu piginnaasaqalissalluni.

Anguniagaq:

Ilinniartup anguniagassaatut pilersaarutit tassaapput ilinniartoq:

- Ilinniarfiit immikkuullarissusaannik, imarisaannik aqqissugaanerannillu aammalu ilinniarfinni assigiinngitsuni atuagarsornikkut ajornartorsiutaasartunik ilisimasaqalissasoq.
- Kajumissuseqalersitsinissamut teoriinik aammalu pissutsinik atuartut/ilinniartut ilinniarnerninnik attassiinnarnissaannut tunngassutillinnik ilisimasaqalissasoq
- Aqutissiueriaatsinik inerisaanermik aammalu suliniutinik maanaannakkut unittoortarnerup pinaveersaartinneqarnissaanut pilersaarutinik ineriartortitsinernik ilisimasaqalissasoq.

Imarisai:

- Ilinniartitaanerup iluani ilinniarnissamut inuusutissarsitutinullu aqutissiuussineq – meeqqat atuarfiinut/Piareersarfimmit inuusuttut ilinniarfiinut ilinniarfinnullu qaffasinnerusunut

- Maanaannaq unittoortarnermik ajornartorsiutit – tassunga ilaallutik inuuniarnermut, suaassutsimut kulturimullu tunngasuni ajornartorsiutit
- Piumassuseq maanaannarlu unittortarnerup pinaveersaartinneqarnera – aqutissiuussinermi iliuitsit periutsillu
- Ingerlaqqinnissamut tunngasut toqqaaniarnermilu piginnaasanik inerisaaneq
- Suleqatigiinneq attaveqaatillu

Nangitsivimmi immikkoortoq 3: Inersimasunik aqutissiuussineq ingerlaqqinnissamullu piareersarneq

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartoq inersimasut ingerlaqqinnissamut inerisaanerannut toqqaaniarnerannullu tunngassutilinnik immikkuullarissunik ilisimasaqalissasoq aqutissiuinissamut periusissamik eqqortumik pilersitsinissaq siunertaralugu. Siunertaavortaaq ilinniartoq aqutissiuussinermi teoriinik periutsinillu assigiinngitsunik inersimasunut tunngasunik ilisimasaqalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartup anguniagassaatus pilersaarutit tassaapput ilinniartoq:

- Inersimasut ingerlariaqqittarnerannik toqqaasarnerannillu paasinninnissaminut aqutissiuusseriaatsit teoriivinik takunnissinnaalissasoq
- Piginnaasanik qaqilerinermi naliliinermilu periutsinik ilisimasaqalissasoq
- Inuup ingerlaarfigisimasaanik piviusuusaartitanillu suliaqarnermik misilittagaqalissasoq aammalu inersimasut aqutissiuunneqarnissamik pisariaqartitsinerannik misissuisinnaalissasoq naliliisinnaanngorlunilu

Imarisai:

- Suliffissarsiuussisarfinni Piareersarfinilu inersimasunik aqutissiuussineq
- Inuuneq tamaat ilinniarneq ingerlaqqinnerlu
- Inersimasut tarnikkut pissusaat, inuunerisa ingerlarnat inuunermilu aqusaagaat
- Ingerlariaqqinnermut teoriit aammalu piginnaasanik ineriartortitsinissamut piumassuseq
- Piginnaasat• misissuineq naliliinerlu
- Piginnaasanut piumasaqaatit inuussutissarsiateqarnerullu ineriartornera.

Nangitsivimmi immikkoortoq 4: Inuusuttut inersimasullu aqutissiuunneqarnissamut immikkut pisariaqartitsisut

Siunertaq:

Immikkoortumi siunertarineqarpoq ilinniartoq inuusuttunut inersimasunullu aqutissiuunneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisunut tunngasunik ilisimasaqalissasoq aammalu aqutissiuussinermi iliuusissat periutsillu suut aqutissiuussassanut assigiinngitsunut naleqqunnerinut misissuinermik naliliinermillu ilisimasaqalissasoq.

Anguniagaq:

Ilinniartup anguniagassaatus pilersaarutit tassaapput ilinniartoq:

- Inuusuttunik inersimasunillu aqutissiuunneqarnissamut immikkut pisariaqartitsisunik paasisimasaqalissasoq aammalu taakkua nassaarinissaannut, nalilersornissaannut oqaluttuarinissaannullu misilittagaqalissasoq
- Inuusuttunik nersimasunillu aqutissiuunneqarnissanut immikkut pisariaqartitsisunik aqutissiuussinermik suliaqarnermi ajornartorsiutinik takunnissinnaanermik naliliinnaanermillu ilisimasaqalissasoq
- Aqutissiuussinermik pisariaqartitsinerit assigiinngitsut ikiorserniarlugit aqutissiueriaatsinik naleqquttunik misissuinermik, naliliinermik toqqaaniarnermillu misilittagaqalissasoq
- Suliat akimorlugit attaveqaatini suleqatigiiffinnilu suleqataanissamut piginnaasaqalissasoq

Imarisai:

- Inuusuttunik inersimasunillu aqutissiuunneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisunik paasinninnissamut tunngatillugu tarnikkut, inooqatigiinnikkut ilinniagaqarnikkullu isiginneriaatsit
- Aqutissiuussinermi teoriit periutsillu inuusuttunut inersimasunullu aqutissiuunneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisunut tunngassusillit
- ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu neqeroorutit
- Inatsisit malittarisassallu inuusuttunut inersimasunullu aqutissiuunneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisunut tunngasut
- Peqataatitsineq, akulerutitsineq naligiissaarinerlu - **marginalisering og stigmatisering**
- Suleqatigiinneq attaveqaatillu
- Ileqqorissaarnermi oqaloqatigeeriaatsinilu unammilligassat inuusuttunut inersimasunullu immikkut pisariaqartitsisunut aqutissiuussinermut tunngasut.